

Актуальні проблеми філології та американські студії: Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. 21-23 квітня 2010р.: в 2 т. - Т. 2 - К.: Вид. Європ. ун-ту, 2010, - С. 393-395

Яненко Лариса Петрівна

Яненко Лариса Петровна

Yanenko Larisa Petrivna

КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА НА ШЛЯХУ ДО ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ

КОГНИТИВНАЯ ЛИНГВИСТИКА НА ПУТИ К ПРИКЛАДНОЙ ЛИНГВИСТИКЕ

COGNITIVE LINGUISTICS ON THE WAY TO APPLIED LINGUISTICS

Ключові слова: когнітивна лінгвістика, прикладна лінгвістика, свідомість, вивчення іноземних мов.

Ключевые слова: когнитивная лингвистика, прикладная лингвистика, сознание, изучение иностранных языков.

Key words: cognitive linguistics, applied linguistics, consciousness, the study of foreign languages.

Підкреслено важливість застосування сучасних досягнень когнітивної лінгвістики, особливо для розвитку нових методів української лінгвістики, для формування українських баз знань як основи нашого майбутнього інформаційного суспільства.

Подчеркивается важность использования современных достижений когнитивной лингвистики, особенно для разработки новых методов украинского языкознания для формирования украинских баз знаний как основы нашего будущего общества.

Highlighted the use of modern achievements of cognitive linguistics, particularly for the development of new methods of Ukrainian linguistics for the formation of Ukrainian knowledge bases as the foundation of our future society.

Відомо, що теорія лінгвістики вже має безліч прикладних рішень, що дозволили сучасним мовознавцям, викладачам, перекладачам, літературознавцям, історикам та всім іншим користувачам мови отримати

багато інструментів для покращення власне самих мов, для подальшого взаєморозуміння різних народів, розробки комп'ютерних програм, розвитку культури тощо.

Проте, наявні глобалізація і світовий інформаційних вибух вимагають прискорення процесів інтеграції людських знань на основі універсальних лінгвістичних методик. Цю нову галузь прийнято називати когнітивною лінгвістикою (КЛ) як самостійний напрямок сучасної лінгвістичної науки, що відокремився від загальної когнітивної науки, що є міждисциплінарною і включає цілий ряд наук – когнітивну психологію, когнітивну лінгвістику, філософську теорію когніції, логічний аналіз мови, теорію штучного інтелекту і нейрофізіологію. Остаточним завданням КЛ, як і всієї когнітивної науки – є отримання даних про діяльність розуму. Тому предметом їх досліджень є свідомість, але відмінність КЛ від інших когнітивних наук в її матеріалі – вона досліджує свідомість на основі мови, а також в її методах – вона досліджує когнітивні процеси, робить висновки про типи ментальних репрезентацій у свідомості людини на основі застосування до мови власне лінгвістичних методів аналізу. Мета КЛ не тільки поставити у відповідність кожній мовній формі її когнітивний аналог, її концептуальну структуру, але й пояснити причини вибору або створення даної «упаковки» для даного змісту [1].

За минулі 30 років розвитку КЛ вже отримані певні прикладні результати, які дозволили суттєво посилити загальні можливості прикладної лінгвістики. Сьогодні значно кращими стали підручники для вивчення іноземних мов, значно більш досконалішими маємо комп'ютерні засоби навчання для різних дисциплін та автоматизованого перекладу. Вікіпедія визначає Прикладну лінгвістику як розділ мовознавства, пов'язаний із практичним розв'язанням питань застосування мови: створенням систем транскрипції усної мови, транслітерації іншомовних слів, систем стенографії, стандартизацією термінології, створенням штучних мов, автоматизованих систем інформаційного пошуку, розробленням методів автоматичного анотування, реферування, машинного перекладу, створенням синтезаторів мови [2].

Таким чином, вже маємо значний внесок КЛ у загальну прикладну лінгвістику, але цього ще явно недостатньо для принципових змін засобів навчання, особливо для засвоєння іноземних мов. Активне формування когнітивних концептів української мови дозволить більш точно перекладати як високохудожні літературні твори, так і різноманітні спеціальні мовні конструкції окремих галузей вітчизняних знань. Також потрібно ще багато досліджень і теоретичних розробок для формування українських баз знань як основи нашого майбутнього інформаційного суспільства.

Література

1. Попова З.Д., Стернин И.А. Когнитивная лингвистика. – М.: АСТ:Восток-Запад, 2010. – 314 с.
2. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г. Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / За ред. С. Я. Єрмоленко. — К.: Либідь, 2001. – 214 с.